

húsateigurin

v/ Bjarka Højgaard
møbla- og innrættingarark. DMI

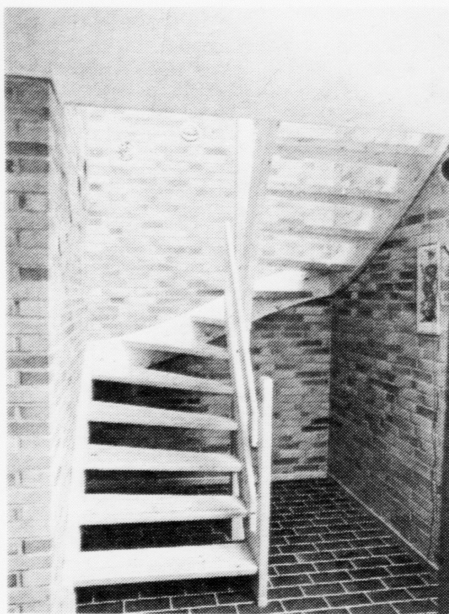
Trappur

Fyri at trappan kann vera góð at ganga á, bæði upp og niður, eigur lutfallið millum grund og stig (si myndina) at vera í lagi. Ein gomul handverkara-regla sigur, at lutfallið eigur at vera soleiðis, at 2 stig + 1 grund geva tilsamans 63 cm. Av hesum siggja vit, at trappur, ið hava millum 17,5 og 18 cm stig og 26 til 28 cm grund eru góðar at ganga á. Breiddin á trappuni hevur her eisini stóran týdning. Meðan trappur sum eru 70 ella 80 cm breiðar eru nóg so trongar, eru trappur uppá 90 ella 100 cm breidd góðar at flyta skáp, sengur og annað innbúgv ímillum hæddirnar.

Eisini trappu-skapið hevur her stóran týdning. Beinir trappur eru góðar

at ganga á og at flyta stórar lutir ímillum, men er hæddin ov høg, verður hon nakað drúgv at ganga á. Her kann man byta hana upp í partar við einum ella fleiri pallum ímillum, tá verður hon lættari at ganga á. Ein bein trappa krevur tó nokk so nóg pláss, og tí sær man sum oftast kvartsving-trappur, hálvsving-trappur ella vindultrappur av ymskum slag, ið fylla minni.

Kvartsving-trappan snarar 90° og hon kann gerast við antin palli ella »skeivu« trinum i horninum. Kvartsving-trappur við »skeivu« trinum eru ikki so góðar at ganga á, serstakliga niður eftir, sum tær, ið hava pall (repos). Tó krevur trappan

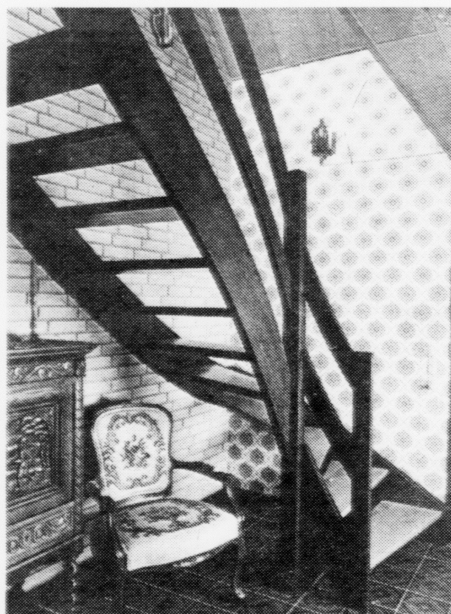

Hálvsvingtrappa

við pallinum meira pláss enn tann við teimum »skeivu« trinum.

Hálvsving-trappan (snarar 180°) og vindultrappan (snarar 360° og meira) krevja ikki so nóg pláss, men tær eru so har aftur imóti ikki so góðar

sum tær fyrrnevndu at flyta innbúgv o.a. á, serstakliga um breiddin á teimum er í minna lagi. Tað er tí ikki ráðiligt bert at hava atgongd upp á loftshæddina bert við eini smalari vindultrappu, tí tá verður oftani torført at fáa

Kvartsvingtrappa

sengur, kommodur og skáp upp igjøgnum.

Byggisamtyktin sigur eisini, at tað skal vera fritt rúm uppá minst 2 m yvir trappum og trappupøllum. Hetta mæt eigur at verða hildið, tí sjálvt um man sjálvur gongur friur av kantinum omanfyri, so er tað har aftur imóti oftani tvørligt at bera lutir á bakinum igjøgnum trappur, ið hava eina lægri hædd.

Meðan trappurnar í teimum gomlu húsunum sum oftast vóru innbygdar í eitt trappurúm, við stoyttrinum og hurð fyri ein ella báðar endarnar, verður alt meiri vanligt at siggja trappur, ið eru frittstandandi ella við bert einum parti uppá einum vegg, og við ongum stoyttrinum. Fyrimunurin við

teimum frittstandandi trappunum er, at tær eru lættar at reingera, tær eru dekorativar og tær kunnu flytast uttan alt ov nóg hóvastak. Fyrimunurin við teimum innbygdum trappunum er, at tær krevja ikki so nóg pláss og at tær verja betur imóti gjósti og eldi millum hæddirnar. Hetta seinna, um tær eru klæddar á undirsíðuni við eldskyggjandi evni.

Tilfarið til trappurnar er sum oftast betong, træ, metall ella ein »blanding« av hesum evnum. Betong-trappurnar verða sum oftast nýttar sum úttrappur. Inni verða tær sum oftast nýttar sum trappur ímillum kjallara- og stovu-hædd. Trinini á hesum trappunum verða sum oftast klædd við flisum úr

Í tí almennu byggisamtyktini fyri Tórshavnar kommunu stendur undir kapitul VI um »Innrætting av húsum« soljóðandi orðaljóð undir § 5 um »Atgongdar- og trappuviðurskipti«:

1. Hver bústaður sær skal hava trappu ella beinleiðis atgongd út. Trappur, forsyðir og tilfari atgongdir skulu vera í sílkum standi at fólk ótarnað og vandaleyst fáa nýtt tær.
2. Uttan byggivaldsins loyvi mágu ikki fleiri enn fyra sjálvstøðug hús í hvarjari hædd hava atgongd til sama trappurúmið.
3. Trappur, forsyðir, svalir og tilfari atgongdir skulu viðvíkjandi rásarúmi og hædd lúka hesar treytir:
 - a. Í tvíbýlishúsum (her uppi í tvíhúsum, raðhúsum, ketuhúsum og tilfísum hús-um) við búrumum í 2 hæddum skal rásarúmið á trappuni millum hæddirnar vera í minsta lagi 80 cm, og rásarúmið á móguligari kjallaratrappu vera í minsta lagi 70 cm.
 - b. Í einbýlishúsum skal rásarúmið millum hæddirnar vera í minsta lagi 90 cm.
 - c. Í øðrum sethúsum skal rásarúmið millum hæddirnar vera í minsta lagi 1 m.
 - d. Forrúm úr trappurúmi og út skulu hava rásarúm, sum í minsta lagi er 1,2 m og hæddin innan skal vera í minsta lagi 2,2 m.
 - e. Uppi yvir trappum og trappupøllum skal allan vegin vera í minsta lagi 2 m høgt fritt rúm.

Undir kapitul VII um »Ásetingar og konstruktión« stendur undir § 22 um »Uttandura trappur« soljóðandi:

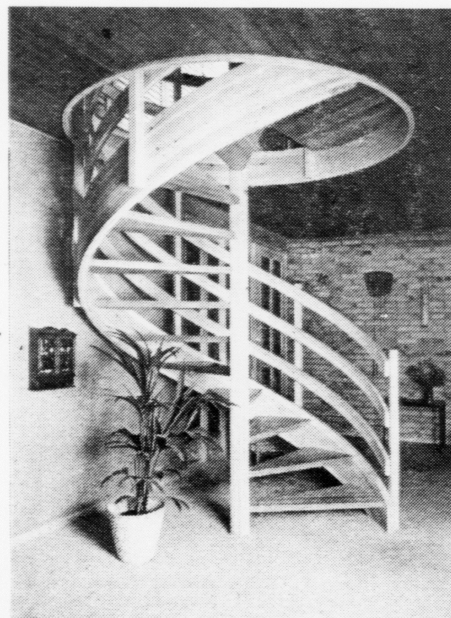
1. Uttandura trappur, ið geva atgongd til meira enn eitt leigumál, skulu gerast úr gróti, betong, jarnsitum ella tilfísum.
2. Uttandura trappur til høvuðsdyr skulu í minsta lagi hava 28 cm grund og aðrar uttandura trappur minst 25 cm grund. Stigini

mugu ikki verða gjørd við meira enn 18 cm.

3. Uttandura trappur skulu hava rimaverk í tann mun tað verður hildið neyðugt. Uttandura kjallaratrappur skulu hava handlista á aðrari síðuni.

Undir sama kapitli stendur undir § 23 um »Innandura trappur« soljóðandi:

1. Trappur skul gerast við í mesta lagi 18 cm stigum og minst 25 cm grund. Eykatrappur kunnu tó verða gjørdar við í mesta lagi 21 cm stigum og ikki minni grund enn stigi. Í húsum, ið hava 2 hæddir omaná kjallarahæddina, kunnu trappur verða gjørdar úr tilfari, ið brennur, við baksiðu, sum hevur klæðing av flokki 1. Í húsum við fleiri enn 2 hæddum omaná kjallarahæddina skulu trappurnar verða gjørdar úr betong ella øðrum elddyggum tilfari.
2. Í einbýlishúsum (her uppi í tvíhúsum, raðhúsum, ketuhúsum o.t.) kunnu trappurnar verða gjørdar við upp til 21 cm stigum, og ikki minni grund enn stigi. Á trætrappum er verjan á baksiðuni ikki neyðug, tá ið trappan bara bindur 2 hæddir saman.
3. Allar trappur skulu á teimum beru síðunum hava sterkt rimaverk, sum er í minsta lagi 80 cm mált upp frá trappuframsíðuni í trappupørtunum og í minsta lagi 90 cm høgt á trappupøllum. Loddreitt op í rimaverkinum mugu í mesta lagi vera 12 cm breið. Vatntætt op skulu gerast soleiðis, at børn eru tryggiliga vard. Frammanfyri vindeyga ella annað op, sum ikki er í minsta lagi 80 cm omanfyri trappur ella trappupallar, skal verða sett rimaverk ella onnur álitandi verja.
4. Viðvíkjandi trappum, ið eru ólíkar teimum omanfyri nevndu, kann byggivaldið í hvørjum einstøkum føri herða krøvini ella lætta um tey.

Vindultrappa